

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 13 sierpnia 2020 r.

w sprawie ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom zesłanym lub deportowanym do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1939–1956

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 24 lipca 2020 r. ustawy o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom zesłanym lub deportowanym do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1939–1956, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w tytule ustawy w ogólnym określeniu przedmiotu ustawy wyrazy „do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1939–1956” zastępuje się wyrazami „przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1936–1956”;
- 2) w art. 1, art. 11 i art. 12 wyrazy „do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1939–1956” zastępuje się wyrazami „przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1936–1956”;
- 3) w art. 4 w ust. 1 wyrazy „w latach 1939–1956” zastępuje się wyrazami „w latach 1936–1956”.

MARSZAŁEK SENATU

Tomasz GRODZKI

UZASADNIENIE

Na posiedzeniu w dniu 13 sierpnia 2020 r. Senat rozpatrzył ustawę o świadczeniu pieniężnym przysługującym osobom zesłanym lub deportowanym do Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1939–1956 i uchwalił do niej 3 poprawki.

Senat stanął na stanowisku, że ustawa wymaga uzupełnienia w taki sposób, aby z jej dobrodziejstwa mogły skorzystać również inne osoby, w tym w szczególności osoby, które w 1936 r. ze względu na polską narodowość zostały przymusowo deportowane z Wołynia do Północnego Kazachstanu, gdzie przebywały blisko 20 lat w nieludzkich warunkach, zmagając się z głodem i przymusową pracą.

W opinii Senatu osoby będące ofiarami tzw. „Akcji Polskiej” w latach 1937–1938, a także przeprowadzonej w 1936 r. przymusowej deportacji z polskiego rejonu autonomicznego tzw. Marchlewszczyzny i pasa przygranicznego, powinny uzyskać uprawnienie do ubiegania się o świadczenie pieniężne, które stanowić ma symboliczną rekompensatę za doznane cierpienia i krzywdy. Osoby te zostały deportowane przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich z terenów przygranicznych Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej do Kazachskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej. Przesiedlenia te były jednym z elementów terroru rozpętanego przez NKWD w latach trzydziestych XX wieku wobec ludności polskiej zamieszkującej na terenach dawnej I Rzeczypospolitej, znajdujących się wówczas na terenie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich.

Mając na uwadze powyższe, Senat zmodyfikował tytuł ustawy oraz jej zakres przedmiotowy i podmiotowy, przesądzając, że ustawa określać będzie zasady, wysokość oraz tryb przyznawania świadczenia pieniężnego osobom zesłanym lub deportowanym przez władze Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w latach 1936–1956.

Senat, uchwalając wskazane powyżej poprawki wziął pod uwagę w szczególności stanowisko partnerów społecznych, w tym Związku Repatriantów Rzeczypospolitej Polskiej.